

MULA SA EDITOR

Anim na artikulo ang inilalathala namin sa isyung ito ng Journal. Tatlo rito ay tungkol sa hugpungan ng turismo sa tinatawag na kaunlaran at kultura; binibigyang-importansya ng ikaapat na artikulo ang panlipunang katangian ng food science; inilalahad ng ikalima ang pagtatalo ng mga pananaw ng mga bumuo ng mga batayang legal ng sistemang party list; at sinusuri ng ikaanim ang lugar bilang isang textong panlipunan.

Sinisiyasat ng “Mining or Tourism: The Development Preferences of Settlers Along Pagatban River in Negros Oriental, Philippines” ni Enrique G. Oracion kung paanong ang mga pagkakaiba sa sex, access sa pananim, kita, karanasan sa pagmimina, at pagkakaiba ng lugar ay tumatagos sa paggawa ng desisyon ng mga naninirahan sa mga komunidad sa baybay-ilog kung isusulong ang pagbabalik ng pagmimina o itataguyod ang turismo. Tinutugunan ng artikulo ang isang mahalagang isyung kinakaharap ng maraming komunidad sa Pilipinas at mga kawangis na mga pamayanan sa ibang lugar na nahaharap sa kahalintulad na tensyon ng pagmimina at turismo.

Inihaharap ng “Homestay and Tourism in a Philippine Municipality: A Conceptual Framework for Sustainability” nina Shirley V. Guevarra at Ma. Corazon P. Rodriguez kung paanong binibigyan ng bagong kaayusan ang homestay program sa pamamagitan ng konsultasyon ng mga estudyante ng turismo sa mga piling homeowners ng Sariaya sa probinsya ng Quezon, lalo sa kontekstong pagbibigay-kapangyarihan sa mga pamayanang lokal. Ang mga binibisitang destinasyon, sa ganitong umuusbong na kalakaran, ay hindi itinuturing ang lugar bilang pook ng pambobosong kultural. Ang ganitong uri ng homestay program ay hindi tungkol sa ispektakular na kasiyahang dulot ng nilikhang kakaiba; bagkus, ito ay tungkol sa maingat na kasimplihan ng nirepresentang kapayakan.

Sumasailalim ang kultura sa proseso ng pagbibigay ng bagong hugis sa mga sarili nitong katangian, lalo sa kontekstong pinagtatalunan o pinagkakaisahang representasyon. Nakatuon ang “Student Encounters with Philippine Embroidery in a Tourism Destination: The Case of Lumban, Laguna” nina Ma. Corazon P. Rodriguez at Giovanni Francis A. Legaspi sa mga karanasang interaktibo ng mga turista at mga naninirahan sa lugar. Ang interaksyong ito sa lugar ay nakabalangkas sa loob at labas ng mga mapang mental bago pa man ang engkwentro ng ito at maging pagkatapos ng mga ganitong engkwentro. Ang mga ganitong tagpuan ng pananaw at danas ay nagsisilbing mahalagang batayan sa pagmungkahi ng

mga alternatibong lapit sa anyo at implementasyon ng mga aktibidad panturismo na nagbibigay-puwang sa pinagsaluhang karanasan sa mga artifakt ng turismo–pagbuburda sa kasong ito– sa pagitan ng mga tagalugar at dayo.

Inilalarawan naman ng “Technology for a Social Cause: Formulated Emergency Relief Foods for Super Typhoon Yolanda (Haiyan) Survivors” nina Maria Patricia V. Azanza at Emil Emmanuel C. Estilo ang panlipunang paglalakbay ng emergency relief food mula akademya tungo sa bayan. Ipinapakita ng pag-aaral ang pagsisikap ng mga laboratoryong nakabase sa unibersidad sa paggawa nito ng bihon at mga pagkaing nakahanda nang kainin (ready-to-eat food) na iformulate at isapakete ang mga ito upang tugunan ang kagyat na pangangailangan ng mga mamamayan sa mga panahon ng disaster at katulad na mga pangyayari. Ang mga pagkaing ito ay ipinamahagi ng mga boluntaryong estudyante sa mga biktima ng bagyong Yolanda sa mga probinsya ng Iloilo, Aklan, at Leyte. Ang mga estudyanteng ito ay nahikayat na sumali sa gawaing ito sa pamamagitan ng social media. Ang nakakapukaw ng pansin sa artikulo ay kung paanong ang mga di-komersyalisado at di-kumikitang laboratoryo ng food science ay tumutugon sa isang panlipunang adbokasiya, lalo sa mga panahon ng trahedyang.

Idinidetalye ng “The Origins of the Party-List Electoral System in the 1986 Constitutional Commission” ni Crisline Torres-Pilapil ang pagsusulong at mga pagbabago sa mga pananaw at mungkahi ng mga lumikha ng mga probisyong konstitusyonal tungkol sa representasyong proporsyonal ng mga party list bilang bahagi ng pulitikang elektoral. Kadalasan ay hindi naisasaalang-alang sa mga kasalukuyang talakayan at debate hinggil sa party list ang mga pinagmulan nito, dahilan upang makaligtaan ang diwa ng sistemang ito. Ang halaga ng artikulo ay nakasalalay sa muli nitong pagbasa sa intensyon ng mga lumikha ng probisyong ito sa Konstitusyon.

Pinupulsuhan ng huling artikulo, “Kakaibang Halimuyak: Iba’t Ibang Imaheng Pangangapital sa Balintawak” ni Mariah Amour C. Miranda, ang magkakahiwalay na pagsasabuhay na mga kontradiksyon ng lugar. Sa ganitong sitwasyon, nanunuot ang tinaguriang global sa iba’t ibang naaamoy at nakikitang mga transaksyong ekonomiko na magkakasalungat na naihayag at naisasabuhay ng iba’t ibang sektor ng lipunan. Tulad ng maninipis na ugat na daluyan ng kapangyarihan, bawat sektor ay tumuturo sa kani-kanilang pagtugon sa sirkulasyon ng kapital. Makikita rito kung paanong hinuhubog ng globalisadong lokal at lokalisadong global ang isa’t isa sa isang lugar na urban tulad ng Balintawak. Malaki ang

ambag ng artikulo sa talakayan ng kung paanong ang inilugar na kapital at mga tauhan ng lugar (placelings), isang terminong buhat kay Escobar (2001), ay naglalakbay mula lunan tungo sa lugar at pabalik muli sa lunan at lugar subalit sa mga kakaiba na nitong sitwasyon, isang paglalakbay na una nang sinuri nina Casey (1996) at Harvey (1996).

Pinasasalamat namin si Mary Jocelyn L. Tarnate para sa larawang nasa pabalat ng isyung ito ng Journal. Ibinubulalas ng “Who Gets the Lion’s Share?” ang mapanuyâng lagim ng nakaririmarim na pag-asa sa tulong ng isang nakakulong na hayop sa kalupitang pantao ng mga bumihag rito.

Ipinahahayag ko rin na nagtatapos sa isyung ito ang pagiging editor-in-chief ko ng *Social Science Diliman: A Philippine Journal of Society and Change*. Ipinaabot ko ang aking pasasalamat sa aking mga colleague sa editorial at management team ng Journal. Kinikilala ko ang mga nag-ambag ng artikulo, mga kasamahang reviewer, mga photographer, mga mambabasa, mga copyeditor, at mga kaibigan na sinuportahan ang Journal sa maraming paraan. Inaasahan kong patuloy ninyong itataguyod ang layunin ng Journal na pinuhin ang diskurso at debate.

Ang aking taos-pusong pasasalamat.

We feature six articles in this issue of the Journal. Three of these cover the intersection of tourism with so-called development and culture; the fourth highlights the sociality of food science; the fifth presents the contest of views of framers of the party-list system; and the last examines place as a social text.

Enrique G. Oracion’s “Mining or Tourism: The Development Preferences of Settlers Along Pagatban River in Negros Oriental, Philippines” examines how differences in sex, farm access, income, experience with mining, and geographic variations impact on the choices of riverine community dwellers to restore mining or promote tourism. The article addresses a relevant issue among many villages in the Philippines and elsewhere that have to deal with the tension between mining and tourism.

“Homestay and Tourism in a Philippine Municipality: A Conceptual Framework for Sustainability” by Shirley V. Guevarra and Ma. Corazon P. Rodriguez presents how the consultative interaction of university tourism students with selected homeowners of Sariaya in Quezon province rework the homestay program in

the context of an emerging brand of tourism that takes into consideration the empowerment of local communities. Visited destinations under this emerging arrangement are not treated as sites of cultural voyeurism. Instead, this type of homestay program emphasizes less the spectacular frills of the constructed strange than the modest simplicity of the represented plain.

Cultures, indeed, undergo reconstructions, particularly in contexts of contested or negotiated representations. “Student Encounters with Philippine Embroidery in a Tourism Destination: The Case of Lumban, Laguna” by Ma. Corazon P. Rodriguez and Giovanni Francis A. Legaspi focuses on the interactive experiences of visitors to and dwellers of a place. Such encounters with place, framed within and outside the confines of pre-encounter and post-encounter mental maps of destinations, serve as important tools in proposing an alternative approach to the design and implementation of tourism activities that place a premium on shared affect with artifacts—embroidery in this case—between locals and nonlocals.

“Technology for a Social Cause: Formulated Emergency Relief Foods for Super Typhoon Yolanda (Haiyan) Survivors” by Maria Patricia V. Azanza and Emil Emmanuel C. Estilo provides an account of the social itinerary of emergency relief food from the academe to the field. The case illustrates how university-based laboratory trials of ready-to-eat and rice-cornstarch noodle products were formulated and packaged as emergency relief foods. These were distributed by student volunteers, who were recruited through social media, to the survivors of super typhoon Yolanda in the provinces of Iloilo, Aklan, and Leyte. Interesting about the article is how noncommercial and nonprofit academic laboratories of food science serve a social cause, especially during times of tragedy.

Crisline Torres-Pilapil’s “The Origins of the Party-List Electoral System in the 1986 Constitutional Commission” details how the framers of a controversial constitutional provision advanced and shifted their views and proposals about proportional representation in electoral politics. Current discussions and debates about the party list often lose sight of its beginnings, thus missing out on the spirit of the system. The article’s significance lies in its reading of the authorial intent of the sponsors of the provision in the Constitution.

Lastly, Mariah Amour C. Miranda’s “Kakaibang Halimuyak: Iba’t Ibang Imahe ng Pangangapital sa Balintawak” explores the divergent iterations of the lived contradictions of a place. Here, the global seeps into various olfactories and visualities of economic transactions as expressed and lived contrarily by different sectors of society. Each sector, acting as capillaries of power, informs each

other's responses to the circulations of capital. Here, the globalized local and the localized global reconstitute each other in an urban place like Balintawak. The article greatly contributes to discussions about how emplaced capital and placelings, a term I borrowed from Escobar (2001), get from space to place then back to differently situated spaces and places, a movement that has already been examined by Casey (1996) and Harvey (1996).

We thank Mary Jocelyn L. Tarnate for the photo that graces the cover of this issue of the Journal. "Who Gets the Lion's Share?" exclaims at the ironic horror of the grim dependence of a 'detained' beast on the human savagery of its captor.

Lastly, let me announce that my term as editor-in-chief of *Social Science Diliman: A Philippine Journal of Society and Change* ends in this issue of the Journal. My appreciation goes to all my colleagues in the editorial and management team of the Journal. Thanks to our contributors, colleague reviewers, photographers, readers, copyeditors, and friends who supported the Journal in many ways. I hope you continue to support the Journal's aim of refining discourse and debate.

My sincerest thanks.

Eulalio R. Guieb III
Editor-in-Chief

REFERENCES:

- Casey, Edward S. (1996). How to get from space to place in a fairly short stretch of time: Phenomenological prolegomena. In S.Feld and K.H. Basso (Eds.), *Senses of place* (pp. 13-52). Santa Fe: School of American Research Press.
- Escobar, Arturo. (2001). Culture sits in places: reflections on globalism and subaltern strategies of localization. *Political Geography*, 20, 139-174.
- Harvey, David. (1996). *Justice, nature, and the geography of difference*. Cambridge, MA: Blackwell.